

Instituti si structuri etnice in voievodatul Transilvaniei

Structurile institutionale, etno-demografice, confesionale din Transilvania sunt raportate la doua perioade istorice

I - inainte de cucerirea Transilvaniei de catre maghiari

II - dupa cucerirea Transilvaniei.

Pana la cucerirea Transilvaniei de catre unguri realitatile politico-administrative sunt cele specifice convietuirii romano-slave.

Elita societatii locale din jurul anului 900 poate fi desemnata prin perechile de termeni:

- duci-voievozi;
- juzi-cnezi/jupani.

"Ocuparea tarii" duce la schimbari din punct de vedere: - etnic; confesional; administrativ; politic. Sursele timpului evidentiaza rezistenta institutiilor traditionale politico-administrative si religioase fata de cele impuse de cuceritori.

Ungaria incearca organizarea Transilvaniei ca principat (1111-principele Mercurius) care este un esec datorita populatiei majoritare: romanii.

Se mentine voievodatul (pana in 1541).

Transilvania se organizeaza politic ca voievodat - condusa de un voievod, numit de rege, care:

- avea atributii: administrative, juridice, militare.
- isi organizeaza o cancelarie;
- in lipsa sa treburile politice conduse de un vicevoievod.

Pe masura colonizarii secuilor si sasilor, regalitatea limiteaza puterea voievodului.

Secuile si sasii s-au bucurat de largi privilegii si autonomie de organizare.

Regele desemneaza un comite pentru fiecare din aceste grupuri etnice.

a. Secuile

- Comitetele - avea atributii administrative, politice, militare si judecatoresti; reprezinta autoritatea centrala (regele) in "terra Sicularum" formata din sapte scaune;
- Scaunul - este condus de un capitan - cu atributii militare, administrative si judecatoresti, care avea in subordine doi juzi scaunali.
- Comunitatile autohtone secuiesi (universitate) se grupeaza intr-un corp teritorial etnic dependent de rege.
- Regele recunoaste secuilor statul de "stare" privilegiata incadrata in Congregatia Transilvaniei.

b. Sasii

- Comite numit de rege.
- Organizati in: - scaune si districte (Brasov, Bistrita) , formeaza "Universitas Saxonum" (Universitatea sasilor), unitate politico-administrativa unica.

Referate

Referate, Comentarii, Eseuri, Caracterizari
<http://referatenoi.ro>

- Reprezentantii sasilor, recunoscuti ca "stare" privilegiata, fac parte din Congregatia Transilvaniei (Adunarea starilor privilegiate).

c. Romanii

- isi mentin vechile structuri organizatorice: tari si districte, conduse de cneji si voievozi locali cu atributii fiscale, judecatoresti, militare.

Adunarea generala a nobililor (sau Congregatia, 1288):

- are atributii judecatoresti, fiscale si administrative;
- este adunarea starilor privilegiate;
- initial sunt atestati si nobilii romani;
- 1366 - Ludovic I de Anjou conditiona calitatea de nobil de apartenenta la catolicism.

In 1437 se constituie Unio Trium Nationum care permitea accesul la putere doar starilor privilegiate

- unguri, sasi si secui si catolicilor.

in secolul al XVI-lea - dupa Reforma religioasa - in afara de catolicism sunt recunoscute si religiile reformate: luterana, calvina si unitariana.